

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Děčín IX, Na Pěšině 330

Na Pěšině 330, 405 05 Děčín IX - Bynov

Identifikátor školy: 600 076 539

Termín konání inspekce: 1. - 3. březen 2005

Čj.:	f7-1020/05-5165
Signatura:	of7ay113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Příspěvková organizace Základní škola Děčín IX, Na Pěšině 330 zřízená na základě usnesení Zastupitelstva Města Děčína od 1. ledna 2003 sdružuje základní školu s kapacitou 700 žáků, mateřskou školu (celková kapacita 144 děti pro dvě pracoviště), školní družinu a školní jídelnu.

Inspekční činnost ČŠI proběhla v mateřské škole (dále jen MŠ) v odloučeném pracovišti Děčín IX - Bynov, Na Pěšině 331. Původně čtyřtřídní MŠ s kapacitou 96 dětí zajišťuje celodenní péči ve třech třídách s věkově smíšeným složením dětí ve věku od tří do sedmi let. Podle statistického výkazu k 30. 9. 2004 bylo do MŠ přijato 76 dětí, z toho 6 dětí na nepravidelnou docházku.

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu, který vychází z *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (č.j. 32 405/2004- 22 ze dne 3. 1. 2005).

Provozní doba je od 6:15 do 16:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání, průběh předškolního vzdělávání ve výše uvedené součásti základní školy.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání zajišťuje šest učitelek, většina má dlouholetou praxi v MŠ. Pět z nich splňuje předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka v mateřské škole dané právním předpisem. Jedna učitelka absolvovala střední pedagogickou školu se zaměřením na vychovatelství. Ve výchovně-vzdělávací práci je využívána další odbornost učitelek (znalost cizího jazyka, absolvování kurzu logopedie).

Organizace činnosti a provozu mateřské školy je funkční, vymezená dokumenty a vnitřními směrnici vydanými ředitelem základní školy. Povinnosti a kompetence všech zaměstnanců kontrolovaného pracoviště školy jsou stanoveny písemně, včetně řídicích a kontrolních pravomocí jmenované *vedoucí mateřské školy*. Efektivní rozložení úvazků pedagogů zabezpečuje plynulou organizaci, zároveň vytváří podmínky pro souběžnou práci ve třídě a realizaci nadstandardních aktivit. Informační systém zajišťuje včasný přenos informací mezi ředitelem a zaměstnanci školy. Je realizován pomocí ročního plánu práce, prostřednictvím průkazného předávání informací a systému porad (pedagogické rady, provozní porady a pravidelné schůzky pedagogických pracovníků, na kterých se řeší každodenní výchovná a vzdělávací problematika). Pravidelně se schází vedení školy. Zápisy z jednání jsou přehledné, obsahují konkrétní závěry.

Kontrolní systém vedení školy se odvíjí od ročního plánu, postihuje celou strukturu mateřské školy. Hospitační činnost je zcela v kompetencích *vedoucí mateřské školy* (bývalé ředitelky), plnění pracovních povinností je sledováno v denním kontaktu v kolektivu zaměstnanců MŠ.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je pravidelné, absolvované vzdělávací akce v loňském školním roce vycházely ze stanovených priorit (aktuální směry v předškolní pedagogice, zvyšování odbornosti ve vztahu k nadstandardní nabídce školy, počítačová gramotnost). Odbornému růstu pedagogů napomáhají odebíraná pedagogická periodika i průběžně doplňovaný knižní fond školní knihovny.

Z výše uvedených skutečností vychází i systém hodnocení zaměstnanců, jako motivační prvek jsou zpracována kritéria pro stanovení nenárokových složek platu.

Personální podmínky mají ve vztahu k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v budově pavilónového typu uprostřed sídlištní zástavby. Školní zahrada je udržovaná, pískoviště jsou zajištěna kryty. Pro pohybové aktivity dětí slouží starší kovové a nové dřevěné sestavy, další pomůcky jsou sezónní, přenosné.

Jednotlivé pavilóny procházejí komplexní rekonstrukcí. Pro činnosti MŠ jsou využívány tři třídy se samostatnými vchody, na něž navazují šatny a hygienická zařízení. Typizovaná budova s rozlehlými chodbami znesnadňuje práci provozním zaměstnancům i kontakt pedagogů a dětí. Vnitřní uspořádání tříd (rozdělené na část krytou kobercem s herními koutky a část pracovní se stoly) tvoří funkční a bezpečné prostředí. Ložnice vybavené lehátky poskytují velmi dobré podmínky pro odpočinek dětí. Z hlediska stimulace dětí je prostředí MŠ podnětné, ve výzdobě tříd i dalších prostor se odráží realizace školního programu.

Ve vztahu k vzdělávacímu programu MŠ disponuje dostatečným množstvím kvalitních didaktických pomůcek, hraček, knih, sportovního vybavení i potřebného materiálu. Nábytek se postupně obměňuje, nový dětský sedací nábytek odpovídá hygienickým a estetickým požadavkům. Úložný nábytek je starší, funkční, s dobrou dostupností hraček a doplňkových materiálů dětem. Vybavení audio a videotechnikou i hudebními nástroji (pianino v každé třídě) odpovídá potřebám mateřské školy.

Kontrolou a plánováním materiálně-technických podmínek se vedení školy zabývá, inovace vybavení je plánovitá a průběžná, ve spolupráci se zřizovatelem jsou realizovány investiční akce.

Materiálně-technické podmínky předškolního vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Předškolní vzdělávání je realizováno podle *Školního vzdělávacího programu Od maminky do školky a dál už je svět*. Pedagogický záměr a cíle projektu jsou specifikovány a podrobně rozpracovány do tematických okruhů v jednotlivých třídních vzdělávacích programech. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že některé deklarované principy (např. aktivní spoluúčast a samostatné rozhodování dětí, prožitkové učení) často nejsou v řízených činnostech uplatňovány. Program zahrnuje všechny oblasti organizace a provozu školy, podává ucelený obraz o poskytovaném předškolním vzdělávání. Kromě aktivit v MŠ je naplňován řadou kulturních, sportovních a poznávacích akcí realizovaných mimo školu. Každoročně se děti účastní předplaveckého výcviku, v rámci nadstandardní nabídky organizuje MŠ základy hry na flétnu, seznamování s cizím jazykem. Ve spolupráci s klinickým logopedem je zajištěna individuální logopedická péče, proškolená učitelka provádí depistáž ve všech třídách, systematicky vede záznamy.

Povinnou dokumentaci k evidenci dětí i dokumentaci prokazující realizaci programu vede škola úplně a přehledně.

Kontrola a proces evaluace má rezervy, pedagogické pracovnice se teprve učí zásadám monitorování, posuzování a vyhodnocování průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce.

Pravidla vnitřní evaluace jsou ve školním vzdělávacím programu stanovena, v praxi však nejsou využívána. Hospitační činnost je plánovitá, záznamy z hospitací mají převážně formální, popisný charakter. Kontrolní činnost neposkytuje zpětnou vazbu o naplňování cílů vzdělávacího programu, neslouží ke zkvalitnění práce MŠ. Obdobné zjištění uvádí inspekční zpráva z provedené inspekce v roce 1998.

Organizování činností v MŠ je vymezeno písemně, zahrnuje bezpečnostní pokyny a opatření. Jen částečně respektuje psychohygienické zásady. Režim dne vymezuje dobu pro stravování a pobyt venku, zároveň však pevně stanoví i časové rozpětí ostatních aktivit (pohybových, spontánních, řízených), přechody mezi jednotlivými činnostmi jsou tak organizované a nerespektují osobní tempo dětí. V době inspekce převažovaly řízené činnosti nad spontánními. Akceptovány byly stravovací návyky dětí, částečně byla omezována samostatnost dětí při využívání pitného režimu. Diferencovaně není řešen průběh poledního odpočinku, nejsou vytvořeny podmínky pro náhradní klidové aktivity.

Vnější informační systém je otevřený směrem k rodině. Umožňuje rodičům spolurozhodovat o programu, účastnit se akcí pořádaných v průběhu roku. *Školní řád* poskytuje informace k přijímání a pobytu dětí v MŠ, je vyvážený z hlediska práv a povinností zákonných zástupců dětí. Spolu s ostatními informacemi o škole je veřejně přístupný ve vstupních prostorách, které jsou zároveň účelně využity k prezentaci výsledků výchovně-vzdělávací práce. Další potřebné informace získávají rodiče v osobním kontaktu s učitelkami při předávání dětí, při třídních schůzkách.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Při zpracování třídních programů učitelky navazují na cíle školního vzdělávacího programu. Více se však zaměřují na plánování obsahu (výčet jednotlivých činností), který dané téma naplňuje. Chybí zpracování očekávaných kompetencí dětí, jednoznačně nejsou stanoveny vzdělávací cíle směrem ke konkrétnímu složení dětského kolektivu. Příprava učitelek v době inspekce byla zaměřená na materiální zajištění a obsahovou náplň, při přípravě řízených činností byla méně promyšlena jejich organizace. Průběh a výsledky sledovaných aktivit pozitivně ovlivnily funkčně zvolené pomůcky (včetně audiotechniky, hudebních nástrojů).

Připravenost a podnětnost prostředí tříd pro realizaci spontánních aktivit je zajištěna stabilními herními koutky, které pomáhají navodit námětové hry, popř. výtvarné činnosti. Chybí další nabídka pro spontánní učení a experimentování, zvláště pro chlapce. Aktuální nabídka v době inspekce byla zaměřena na výtvarné činnosti, individuální péče učitelek na rozvoj řeči, myšlení, fantazie a dovednosti dětí v oblasti jemné motoriky. Přirozeně byly vytvářeny příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání sebedůvěry dětí. Učitelky věnovaly pozornost postupně přicházejícím dětem, podporovaly jejich samostatnost a možnost rozhodování při výběru činností a využívání materiálního zázemí. Prostor pro spontánní aktivity dětí byl krácen na úkor řízených činností. Ve všech třídách byly individuální aktivity dětí přerušeny a zařazeno cvičení, které svým efektem nemohlo nahradit smysluplné činnosti (modelování, malování, experimentování se stavebnicemi), jimiž byly děti plně zaujaty a chtěly je dokončit.

Řízené činnosti byly ve všech třídách postaveny na tradičním modelu společné činnosti. Obsah vycházel z týdenního tematického celku, byl zaměřen na rozvoj rozumových schopností, jazykových, pěveckých a pohybových dovedností dětí. Učební příležitosti vždy navazovaly na předchozí poznatky a dovednosti dětí, nerespektovaly však věkové hledisko. Jednotná nabídka aktivit nezohlednila individuální potřeby, schopnosti a možnosti dětí ve věkově smíšené třídě. Náročnost byla přizpůsobena nejmladším dětem, výsledná efektivita

pro nejstarší věkovou skupinu dětí byla nízká. Převažoval frontální způsob organizace a využití slovních metod nad přirozenými formami učení. Děti neměly prostor pro samostatnost ani možnost zvolit jinou činnost. Učitelky se snažily střídát klidové a pohybové aktivity, ve dvou třídách byl však blok řízených činností neúměrně dlouhý, děti byly převážně pasivními účastníky, zejména nejmladší děti ztrácely zájem o společnou činnost. Rovněž při cvičení nebyly cviky přiměřeně diferencovány, sledované cíle byly spíše motivační a relaxační. Zdravotní cíle byly sledovány jen v jedné třídě, kde výběr cviků i důslednost při jejich provádění přispívaly k návykům správného držení těla. K plnému zaujetí a uspokojení dětí vedly činnosti s vyšší mírou aktivní spoluúčasti a možností seberealizace dětí. Například pohybové hry, kdy děti projevovaly bezprostřední radost z pohybu, zejména však tvořivé hudební činnosti, při nichž učitelky dokázaly využít svých odborných dovedností. Pozitivem je pravidelná práce s knihou a důraz na kultivaci jazykového projevu dětí.

Atmosféra spontánních činností byla ve všech třídách pracovní, tvořivá. Kvalita vzájemných vztahů vykazovala vysokou míru empatie učitelek a přirozené prožívání i komunikaci dětí. Přátelské a klidné klima MŠ se projevovalo v důvěře, s jakou děti k učitelkám přicházejí. Při řízených činnostech byl verbální projev učitelek vzhledem k voleným metodám a organizaci dominantní. Děti měly málo příležitostí pro vlastní vyjadřování a přirozenou spolupráci.

V průběhu spontánních činností převažovala vnitřní motivace, aktivita a zájem dětí. Promyšlená motivace, která vycházela z přímé zkušenosti a aktuálních zážitků dětí, pomáhala navodit řízené činnosti, přetrvávala u starších dětí, zejména při činnostech, které umožnily jejich aktivní zapojení. Hodnocení dětí je založeno pozitivně, oceňována je snaha a pokrok. Nechybí pochvala, povzbuzení, vyslovení důvěry ani poskytovaná přiměřená pomoc. Opomíjeno bylo však konkrétní zhodnocení činnosti, či úseku dne, při němž by děti samy mohly uplatnit svůj názor.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností má velmi dobrou úroveň.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností má dobrou úroveň.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Ve výsledcích výchovně-vzdělávací práce se pozitivně odráží jednotné působení celého kolektivu zaměstnanců MŠ a spolupráce učitelek ve třídách.

Děti jsou vedeny k vytváření kulturních a společenských návyků, ke spolupráci a respektování dohodnutých pravidel. Ve věkově smíšených třídách je akceptována různá úroveň sebeobslužných dovedností dětí, učitelky podporují jejich vzájemnou pomoc při přípravě stolování, oblékání, hygieně, úklidu hraček. Starší děti jsou přiměřeně samostatné, mají upevněné některé dovednosti a pracovní návyky (zacházení s výtvarným materiálem, péče o pořádek a čistotu). Nově přijímaným dětem jsou vytvořeny podmínky pro jejich postupnou adaptaci.

Úroveň jazykových a řečových dovedností i rozvoj dovedností dětí v oblasti jemné a hrubé motoriky odpovídá věku a individuálním schopnostem. Přiměřeně k věku mají děti osvojeny elementární poznatky o světě, který je obklopuje. Systematicky jsou vedeny v oblasti esteticko-výchovné, děti znají množství říkadla, básní, písní, vyjadřují se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností. Při tvořivých činnostech uplatňují kreativitu, zvládají nejrůznější výtvarné techniky.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

V celkovém posouzení mají průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Negativa zjištěná ČŠI v průběhu hospitací (nízká efektivita použitých metod a organizačních forem, nediferencovaný přístup učitelek k rozdílným schopnostem a možnostem dětí ve věkově smíšených třídách) přetrvávají od minulé inspekce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* (Město Děčín, dne 27. 9. 2002 na základě usnesení Zastupitelstva města č. C ze dne 26. 9. 2002)
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003* (č.j. 26 670/03-21, vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v Praze dne 23. 9. 2003)
3. *Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. 9. 2004*
4. *Jmenování do funkce vedoucí Mateřské školy Na Pěšině 331* (vydal ředitel, 2. 1. 2003)
5. *Přehled výchovné práce* (třídy I – III, školní rok 2003/2004, 2004/2005 – do 1. března 2005)
6. *Evidenční list pro dítě v MŠ* (školní rok 2004/2005)
7. *Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy* (školní rok 2004/2005)
8. *Knihy úrazů* vedená od 1. 1. 2003
9. *Přehled docházky dětí* (školní rok 2004/2005 – do 1. března 2005)
10. *Organizační schéma č.j. 10/05* (projednáno pedagogickou radou dne 27. 8. 2005)
11. *Školní řád - Mateřská škola Na Pěšině 331* (ředitel, 1. 1. 2005)
12. *Počet tříd v mateřské škole a povolení výjimky z počtu dětí ve třídách pro školní rok 2004/2005* (ředitel ZŠ, 26. 3. 2004, Město Děčín dne 9. 4. 2004)
13. *Výjimka z počtu dětí ve třídě mateřské školy č.j. 51 716/04-SMT/1053/04* (Krajský úřad Ústeckého kraje dne 28. 4. 2004)
14. *Školní vzdělávací program Od maminky do školky a dál už je svět...* (zpracován ke dni 1. 9. 2004)
15. Třídní programy tříd I – III
16. *Výroční zpráva - Základní škola Děčín IX, Na Pěšině 330, příspěvková organizace za školní rok 2003 - 2004* (ředitel ZŠ, dne 2. 7. 2004)
17. Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
18. Plán hospitací – období říjen 2004 – červen 2005
19. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti za školní rok 2003/2004, 2004/2005
20. *Stanovení úvazku pro pedagogické pracovníky mateřských škol* (vydal ředitel školy)
21. Rozpis pracovní doby pedagogických zaměstnanců kontrolované součásti školy
22. Pracovní náplně pedagogů včetně vedoucí mateřské školy s platností od 1. 1. 2003
23. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogů kontrolované součásti školy
24. Osvědčení o absolvování seminářů a kurzů kontrolované součásti školy
25. *Inspekční zpráva č.j. 065 837/98-1130* z 5. 11. 1998

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti pracoviště Základní školy Děčín IX, Na Pěšině 330 - MŠ Děčín IX, Na Pěšině 331 jsou vzhledem ke stanovenému programu příznivé. Učitelky mají dlouhodobé zkušenosti se vzděláváním předškolních dětí a tvoří stabilní kolektiv, pět z nich splňuje kvalifikační předpoklady dané právním předpisem, jedna z učitelek vystudovala obor vychovatelství. Při naplňování cílů školy je dán prostor pro participaci, tvořivost a uplatnění dalších dovedností učitelek. Provozní zaměstnanci vytvářejí velmi dobré podmínky pro práci pedagogů. Nedostatky byly zjištěny v hospitační činnosti a metodické pomoci učitelkám, jejíž význam je vedením mateřské školy dlouhodobě podceňován. Není vytvořen systém pro ověřování efektivity užívaných metod práce, výsledků a dosahovaného individuálního pokroku dětí.

Materiálně-technické podmínky pro činnost MŠ jsou velmi dobré, škola prochází celkovou rekonstrukcí, vybavení umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program, je průběžně inovováno. Podnětné prostředí přispívá k vytváření příznivé atmosféry a poskytuje dětem i zaměstnancům dobré zázemí. Vývoj školy od poslední inspekce je v oblasti materiálních podmínek pozitivní.

Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s principy předškolního vzdělávání, při jeho realizaci však zejména v řízených činnostech převládá rutinní přístup učitelek. Nedostatky při plánování pedagogické práce na úrovni třídních programů (zaměření na obsahovou stránku bez stanovení konkrétních cílů) se odrážejí v málo efektivní práci s dětmi ve věkově smíšených třídách. Výchovně-vzdělávací činnosti byly převážně organizovány učitelkami, pozitiva byla zjištěna v průběhu a výsledcích spontánních činností. V řízených činnostech převažují metody slovní nad přirozeným učením formou experimentování a prožitku. Vzhledem k závěrům z minulé inspekce konstatuje ČŠI v této oblasti činnosti školy stagnaci. Pozitivem je vstřícné a bezpečné prostředí z hlediska vzájemných vztahů a pozornost věnovaná spolupráci s rodinou.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká v.r.

V Děčíně dne 30. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Lázeňská 12, 405 01 Děčín 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Bašta

Jan Bašta v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Děčín, Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV - Podmokly	2005-04-22	f7-1046/05-5165
Školská rada	není zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--		Připomínky nebyly podány.